

SLOVENSKI NAROD

Izhajo vsak dan popoldne izvzemski nedelje in praznike // inserat do 80 petri vrst ob Din 2, do 100 vrst ob Din 2.50, od 100 do 300 vrst ob Din 3. večji inserati petri vrst ob Din 4. Popust po dogovoru, inserat davek posebej // "Slovenski Narod" velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. za inozemstvo Din 25. // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajska ulica 2. // NOVO MESTO, ljubljanska cesta, telefon 26 // CELJE, celjsko urovanje, ulica 1, telefon 2. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon 2. 180 // JESENICE, Ob kolodvoru 101 // SLOVENIJA GRADEC, Slovenski trg 5 // Pošta bratnikova v Ljubljani št. 10.35.

Še vedno nobene končne odločitve: Pogajanja med Berlinom in Londonom se nadaljujejo

Snoči je bil izročen angleškemu poslaniku v Berlinu odgovor nemške vlade – Angleška vlada bo imela danes sejo, na kateri bo odgovor proučila – Možnost zopetnega sklicanja parlamenta – Ne-posredna nevarnost vojne je stopila v ozadje – Posredovanje belgijskega kralja in holandske kraljice

Berlin, 30. avg. br. Včeraj so skoro ves dan sestavljali v kancelarski palači odgovor nemške vlade na sporočilo angleške vlade glede Hitlerjeve poslanice. Pri Hitlerju so bili zbrani vsi vodilni člani vlade, vojske in stranke. Dasi je bil odgovor ustavljen že dopoldne, sao ga izročili angleškemu poslaniku še zvečer, ker je nemška vlada cakala na izjave Chamberlaina v spodnji zbornici. Tako pa končnemu dogovoru so oči Hitlerjevi sotrudniki zapustili kancelarsko palačo, nakar so sestavili odgovor v nemškem in angleškem jeziku.

Ob 19.15 je kancelar Hitler povabil k sebi angleškega poslanika Hendersona ter mu pri tej priliki izročil odgovor v nemškem originalu in angleškem prevodu. Razgovor Hitlerja z poslanikom Hendersonom v navzočnosti zunanjega ministra Ribbentrop je trajal dvajset minut. Kancelar Hitler je posamezne točke nemškega odgovora podrobno raztolmačil poslaniku in ga prosil, da sporoči ta tolmačenja angleški vladi.

O vsebinski teagi odgovora ni nličesar znano. Ve se le toliko, da je odgovor zelo obširen in da obravnava v podrobnostih posamezne probleme in sporna vprašanja.

Poslanik Henderson je najprvo stopil v telefonski zvezu z londonskim zunanjim ministrovstvom in sporočil, da je prejel nemški odgovor. Dogovorno z zunanjim ministrovstvom odgovor ni bil poslan po posebnem kurirju, kakor je bilo prvotno nameščeno, marveč sporočen v London s šifrirano brzjavko. Pismeni odgovor bo odpisan po redni diplomatski poti šele danes.

London, 30. avg. c. Odgovor nemške vlade, ki ga je berlinski poslanik brzjavil v London, so sprejeli v zunanjem ministrovstvu še pozno poonoči. Chamberlain in Halifax sta se takoj nato sestala v ministrskem predsedstvu in proučevala odgovor nemške vlade dolgo preko polnoči. Zunanji minister lord Halifax je nato odšel v zunanjino ministrovstvo, kjer je skupno z državnimi

podtajnikom za Srednjo Evropo Cadoganom in diplomatskim svetovalcem angleške vlade Vansittartom nadaljeval poslovovanje vse do pol. zjutraj.

Za danes opoldne je sklicana seja vlade, na kateri bodo proučili nemški odgovor in morebitne nove Hitlerjeve predloga. Od vsebine tega odgovora odnosno predlogov, ki jih stavi Hitler, je odvisno, ali bo ponovno sklicana seja parlamenta. Novinarjem, ki so čakali pred zunanjim ministrovstvom, je lord Halifax odklonil vsako izjavo in samo dejal, da mora odgovor najprvo proučiti vlada.

V Berlinu govore o možnosti angleško-nemškega sporazuma

Berlin, 30. avg. e. Neprizakovano se tu postavlja v prvi vrsti možnost angleško-nemškega sporazuma na široki podlagi in je to predmet splošnih komentarjev današnjega tiska. Tako piše »Deutsche Allgemeine Zeitung«, da želi Hitler ustvariti podlagu za resničen in trajen angleško-nemški sporazum.

Konference v Varšavi

Varšava, 30. avg. c. Poljska vlada je imela včeraj popoldne važno sejo. Po seji je sprejel zunanj minister Beck francoskega poslanika Noella in ga informiral o sklepki vlade. Vsebina sklepkov ni znana. Varšava, 30. avgusta. AA. Havas: Snoči je Beck sprejel francoskega poslanika Noella. V tukajšnjih krogih misijo, da je Beck seznanil francoskega poslanika s sklepki včerajšnje popoldanske seje v gradu predsednika republike, ki so se je udeležili med drugimi tudi predsednik republike Moscicki, maršal Rydz-Smigly, predsednik vlade Skladovski in Beck.

Chamberlainov govor

Anglija ni spremenila svojega stališča

London, 30. avg. r. Včeraj popoldne se je sestal angleški parlament k izredni seji. V spodnji zbornici je podal izjavo o mednarodnem položaju in o zadnjih dogodkih ministriški predsednik Chamberlain, v gorjih zbornicah pa zunanj minister lord Halifax. Oba sta poudarila, da Anglija ni spremenila svojega stališča in da odločitev o vojni in miru še ni padla. To je odvisno od Nemčije. Angleška vlada je skrbno proučila predlog, ki jih je stavljal kancelar Hitler v svoji poslanici in poslala svoj odgovor. Slep ko prej je Anglija pripravljena pristati na mirno ureditev vseh spornih vprašanj, ki jih navaja v svoji spomenici kancelar Hitler, kakor kolonije, gospodarsko sodelovanje in podobno, toda le pod enim pogojem: Nemčija mora rešiti svoj spor s Poljsko z direktnimi pogajanjami in to na način, ki bo v skladu z dostojanstvom in suverenostjo Poljske. Anglija je slej ko prej trdno odločena izvršiti vse svoje obveznosti do Poljske in bo v vsemi sredstvih branila njeno neodvisnost. Šele, če bo z miroljubnim sporazumom rešen nemško-poljski spor, je mogoče razpravljati o nadaljnjih vprašanjih, ki ovirajo složno mednarodno sodelovanje. (Chamberlainov govor je obširno objavilo že današnje »Jutro«). Tudi voditelji opozicije so odobrili to stališče angleške vlade. Chamberlain je

pozval poslance, naj ostanejo v Londonu, da bi mogel po potrebi zopet sklicati izredno sejo.

Odobravanje v Ameriki

Washington, 30. avgusta e. Odločni ton Chamberlainovega govorja, ki ga je imel v spodnji zbornici, je tu naletel na splošno odobravanje na službenem mestu. Predsednik Roosevelt je odgodil svoje potovanje v Hydepark v želji, da pričakuje razvojne krize. Vse kaže, da bo Roosevelt še nekaj ukrenil v zvezi z mednarodno krizo, dokler trajajo pogajanja med Londonom in Berlino.

Zadovoljstvo na Poljskem

Varšava, 30. avg. AA. Reuter. Chamberlainov govor so navdušeno sprejeli in v uradnih krogih in v javnosti. V političnih krogih vidijo v govoru mirnost, a odločnost, ki kaže, da sta Velika Britanija in Poljska odločno odstranili vsa nesoglasja na mireni način, prav tako pa tudi odločni braniti poljske življenjske interese.

Odmey v Nemčiji

Nemški tisk neprizakovano ugodno komentira Chamberlainove izjave in govor o možnosti angleško-nemškega sporazuma

Berlin, 30. avg. e. Nemško časopisje v splošnem nenevadno in neprizakovano ugodno komentira Chamberlainov govor ter navaja, da je še dana možnost za nemško-angleški sporazum in da si Nemčija takega sporazuma želi. Pri tem pa listi ne prenehajo z napadi na Poljsko. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše: Hitlerjev cilj ni samo v okviru, da popravi krivice versajskega diktata na mejahi Nemčije, temveč gre dalje in stremi k splošnemu miru v Evropi in trajnemu nemško-angleškemu sporazumu v vseh vprašanjih. Za oba naroda. Nemce in Angleze, je dovolj prostora na svetu. »Essener National-Zeitung« pravi, da je Hitler pripravljen poslati vsak pameten predlog za pomirje-

Jugoslavija in Bolgarija edina otoka miru v Evropi

Stoječi izven sporov velesil strogo neutralni, sta obenem trdno odločeni braniti svojo neodvisnost in nedotakljivost

Sofija, 30. avg. V tukajšnji javnosti smatrajo za potrebno podprtati veliki mir, ki sledi po vsej državi, čeprav nastopajo usodni trenutki izven njenih meja. Delo, da Bolgarija ni podlegla splošni vojni psihi, in da ni niti deloma mobilizirala svojih moči, da ni bilo treba narod postaviti pred ogromne gospodarske in finančne napore in izgube, je logična posledica njene sedanje zunanje politike. Ta njena politika pa sloni na dveh načelih: 1. da je država neodvisna in neutralna v svojih odnosih do med seboj sorte in zavojenja Evrope in 2. da je lahko njen sodelovanje z Jugoslavijo še tesnejše. To je politika, ki sta ji postavila trdne teme: pokojni kralj Aleksander in kralj Boris. Ta politika je bila sankcionirana s pomembnimi blejskim komunikejem, čigar avtorja sta bila jugoslovenski zunanj minister dr. Cincar-Marcović in predsednik bolgarske vlade ter zunanj minister Georgij Kjoseivanov. Danes noben nacionalni in razumevanje človek v Bolgariji ne more več dvomiti v upravnostenosti in koristnosti te politike. Zahvaljujoč neodvisnemu in neutralnemu stališču Jugoslavije in Bolgarije

ter njunemu prijateljskemu sodelovanju sta obe sosedni in bratki državi sedaj v Evropi in na Balkantu edina otoka miru na katerih se sliši toda odblažen žvenket orozja in na katerih mehaj se ustavlja strah pred bodočnostjo in strah za lastni obstoj. Jugoslavija in Bolgarija mirno spremjamata mednarodni razvoj, sami odločeni za mir, a tudi trdno odločeni, da v primeru neizgibne potrebe storita vse napore in žrtve za zaščito svojih življenjskih korišč. Popolnoma razumljivo je, da je napravila najpovoljnje vtis vest iz Beograda, da je Jugoslavija popolnoma odločena, da tudi v sedanjih kritičnih mednarodnih situacijah nadaljuje svojo jasno obeleženo zunanjeno politiko. Za sedaj Sofia še ni izgubila upanja, da se bo mir na svetu le še rešil. Ce bo prišlo do vojne, bosta Jugoslavija in Bolgarija zato najmanj odgovorni, saj sta storili in storita vse, da ohranita mir na svojih mejah. V najhujšem primeru, namreč ce pride do vojne, bosta ostali gospodarci svoje usode in bosta pravčno napravili sklepe, ki bodo odgovarjala pravilnemu razumevanju interesov jugoslovenskega in bolgarskega naroda.

Vojna nevarnost stopa v ozadje

V Parizu sodijo, da Nemčija ne misli več resno na vojno in da bo skušala izkoristiti sedanji položaj za gospodarsko okrepitev

Pariz, 30. avgusta. k. Tukajšnji dobroti informirani diplomatski krogi trdijo na podlagi informacij iz Berlina, da se voditelji Nemčije prav dobro zavedajo posledic morebitne vojne in da niso prav nič pripravljeni začeti z vojno kot skrajnim sredstvom za uresničenje svojih načrtov, ki naj rešijo nemško čast in nemško gospodarstvo in tudi narodnosocialistični pokret. Vse pa zavisi trenutno od Anglie in Francije. Ce bi se pokazala najmanjša neodločnost ali popuščanje Anglie in Francije da Nemčija to na načelih meri izkoristi. Zdaj je položaj tak, da Nemčija še lahko odloči svoje načrte in jih docela spremeni, posebno v kolikor to silece vzhoda, to je Poljske. Sklenitev nenapadne pogodbe z Rusijo tudi tako, da predstoji svojemu narodu, da je Nemčija s sklenitvijo pogodbe preprečila »obkoljevanje« Nemčije, kar se prikaže lahko kot izreden uspeh nacionalno-socialistične zunanje politike.

Posredovalne akcije

Francija in Poljska sta v načelu že pristali na ponudeno posredovanje belgijskega kralja in nizozemske kraljice

Pariz, 30. avgusta AA. Havas. Francoska in britanska vlada sta včeraj popoldne ugodno odgovorili belgijski vladi glede ponudbe za posredovanje, ki ga je ta ponudila za miroljubno ureditev sedanjih razmer. Rim, 30. avg. c. Današnji italijanski listi v splošnem ugodnejše presojojo mednarodni položaj in poudarjajo, da sedaj ves svet glede v Rim, in pričakuje Mussolinijevega posredovanja.

Varšava, 30. avg. AA. Pat. Tudi poljska vlada je pristala na to, da podpre pobudo kralja Leopolda in kraljice Viljemine za miroljubno ureditev vseh nesoglasij med državami. V svojem odgovoru se poljska vlada sklicuje na brzjavko, ki jo je pred-

sednik poljske republike poslal predsednik Rooseveltu, brzjavko, ki v imenu Poljske pristaja načelno na takšno posredovanje.

Varšava, 30. avg. AA. Pat. Agencija Pat je dobila dovoljenje, da objavi tole sporočilo: Po naloku svojih vladarjev sta se belgijska in holandska vlada obrnili do poljske, francoske, nemške, britanske in italijanske vlade s predlogom, v katerem ponujata posredovanje kralja Leopolda in kraljice Viljemine za miroljubno ureditev spora med temi državami. V svojem odgovoru se poljska vlada sklicuje na Rooseveltovo brzjavko, katero načelo je Poljska sprejela. Ko pristaja na takšno pobudo, pripomina suveren poljska vlada, da se ne mesti spuščati v proučevanje podrobnosti tega vprašanja, ker še ni nobena izmed teh pobud doživelja doslej pristanka nemškega rajha.

Danes bo morda govoril Mussolini

Rim, 30. avg. c. Mussolini je včeraj ponovno telefonično stopil v stik s Hitlerjem. Angleški poslanik Loraine je bil popoldne pol ure pri italijanskem zunanjem ministru grofu Cianu. Po uradno še nepotrdjenih vesteh bo morda ministriški predsednik Mussolini danes opoldne ali zvečer imel načelni govor po radiu.

Pariz, 30. avg. k. Ameriški polkovnik Charles Sweeny, ki je bil dobrovoljec v francoski armadi med svetovno vojno in po premirju oficir v ameriški armadi, je organiziral legijo ameriških dobrovoljev, ki steje že sedaj 10.000 mož. Ameriška legija bo prišla v primeru vojne, bosta ostali gospodarji na razpolago Franciji in primer vojne. Polkovnik Sweeny je začel nabirati ameriške prostovoljce za francosko armado že pred mesecem. Drugi poveljnik te majhne ameriške armade prostovoljev bo general Henry Reilly, ki je bil poveljnik 83. pehotne ameriške divizije na francoski fronti med svetovno vojno.

Evakuacija italijanskih mest

Rim, 30. avgusta. AA. Stefani: Izselje uradni razglas, ki pravi, naj se stare ženske in otroci, prebivalci v velikih mestih v Piemontu, Lombardiji, Liguriji, Toskani, Laciji, Kampaniji, na Siciliji in Sardiniji, ki se lahko izselijo v manjša mesta ali na kmete, to store čimprej, da se bodo mogli poslužiti prevoznih sredstev, ki so še na razpolago.

Španija ostane neutralna

Burgos, 30. avgusta. AA. Havas: Tu prevladuje v vseh krogih prepričanje, da ta trenutek nič ne ogroža nedotakljivosti in časti Španije. Ceprav veljajo simpatije prebivalstva raznih držav v Evropi, je narod enodružen v želji, da obrani polno neutralnost. Sicer pa ni do tega trenutka izsel noben ukrep vojaškega, gospodarskega ali političnega značaja.

Novi vpoklici na Poljskem

Varšava, 30. avg. c. Popoldne je bil objavljen uradni komunikat, ki sanika vsemi o splošni in popolni mobilizaciji, ki so bile razširjene v inozemskem tisku. Uradno smo objavljajo, da so bili vpoklicani še nekatere letniki rezervistov.

Nemška zagotovila Litvi in Danski

Berlin, 30. avg. c. Nemčija je včeraj dala Danski in Litvi zagotovila, da bo spoštuval njihovo neutralnost.

Prepoved komunistične stranke v Franciji

Pariz, 30. avgusta. AA. V delu poslovnih krogov so širijo ginstovi, da bo vseča prepovedala francosko komunistično stranko,

Grčija je vpoklicala vse rezerviste

Cete so zasedle vse meje, vojna mornarica pa je v strogi pripravljenosti

Atene, 30. avg. e. Težka mednarodna situacija se v Grčiji spreminja z največjo potornoščjo. Vlada je izdala vse potrebe ukrepe, ki jih zahteva sedanjem položajem. Mobilizacija posameznih letalnikov in kategorij rezervistov se nadaljuje v poslednjem tempu in vojaštvu pošljajo na kraje, dolocene po vojnem razporedu. Poleg vseh državnih sredstev za transport so pribavljena tudi druga prevozna sredstva. Oblasti so pozvalne zasebne lastnike avtomobilov, motociklov in drugih prevoznih sredstev, da jih do včerašnjega dne dajo na razpolago policijskim oblastem v svojih krajih. Zelezniški, potniški in trgovski promet je omejen na najmanjše mere, da so tako vozni parki in proge na razpolago za vojne potrebe. Vse utrdbe na severni meji države od Kukuša do Aleksandropola so zasedene z močnimi oddelki vojske. Na severozapadni meji od Lericine do morja so koncentrirane močne cete. Grčka vlada je pozvala tudi vse Grke v tujini, zlasti v Srednji Evropi, da se nemudoma vrnejo v domovino. Že tri dni se vračajo Grki v velikih skupinah domov. Operati je, da Nemci in Italijani v množicah zapuščajo Grčijo in da se sledi pozivu svojih vlad, vrčajo v domovino. Vojno brodovje je v strogi pripravljenosti in je

Rusi zavlačujejo ratifikacijo nemško-ruske nenapadalne pakta?
Sovjeti čakajo, kako se bo razvil mednarodni položaj v Evropi

Washington, 30. avgusta. AA. Reuter
Po nekih informacijah, ki so jih dobili v tukajšnjih krogih in v poštevale okoliščino, da Sovjeti niso že ratificirali nemnapadalne pakta z Nemci, upajo v uradnih krogih, da bi tudi Sovjetska Rusija pomagala omiliti mednarodno napetost. Če bo na to pristala, misijo, da bo zavrela stališče naklonjene neutralnosti, kakršno bo zavrela tudi USA.

Moskva, 30. avg. AA. Havas: V tujih političnih krogih v Moskvi misljijo, da sovjetska vlada nalaže zavlačuje ratifikacijo nemško-sovjetskega pakta. Misijo, da je ta počasnost dokaz želje sovjetske vlade, da počaka razvoj mednarodnega položaja, preden bo imel Molotov napovedan govor o zunanji politiki.

Preiskava tujih ladij v Ameriki
Amerika se hoče izogniti vsakemu presenečenju

New York, 30. avg. AA. Havas: Upravniki pristaniščne carinarev New Yorku je odredil, da mora več tujih oceanskih parnikov, med njimi tudi »Bremen«, »Normandia«, »Aquitania« in »Transatlantik« ostati v pristanišču, da jih bodo mogli carinski preiskati. Filadelfijska carinarna je naročila finančnim kontrolnim ladijam, najizsledi nemški tovorni parnik »Wieland«, ki je v soboto odplovil iz Filadelfije v Norfolk, a se oddaje še ni javil.

Washington, 30. avg. c. Nemški poslanik je protestiral proti preiskavi nemškega prekomornika »Bremen«. Predsednik Roosevelt je izjavil novinarjem, da hoče emeriška vlada preiskati vse večje tujne ladje, da ugotovi, če jih je mogoče obrožiti za ofenzivne svrhe. Odslej bo puščala ameriška vlada v ameriški pristanišči samo one ladje, ki morejo biti opremljeni z defenzivnim, ne pa ofenzivnim oružjem.

Slovaki morajo oskrbovati nemško vojsko

Bratislava, 30. avg. e. Predsednik vlade dr. Tiso je odredil, da morajo prebivalstvo v krajevne oblasti v Slovaški nemške cete preskrbovati z živelem, s kromo živino, s perlim in pogonskimi sredstvi. Vsak napad na nemško vojsko ali odporn proti nemškim vojakom se bo kaznoval ne glede na narodnost ali strani nemškega vojaškega sodišča.

Železniški promet v Nemčiji ukinjen

Berlin, 30. avg. c. V nagovoru preko radia je sporolj včeraj nemški premiester minister, da bo promet na železnicah za civilno prebivalstvo še bolj omejen in prihodnje dni popolnoma ukinjen. To je potrebno, ker so se pokazale pri oskrbovanju velikih mest z živilimi večje težave.

Zadržani konzuli zopet izpuščeni

Varšava, 30. avg. c. Nemške oblasti so izročile poljskega konzula v Kwižinu, ki so ga včeraj zadržale v trenutku, ko je hotel odpotovati na Poljsko, poljskemu generalnemu konzulatu v Kraljevcu. Nato so tudi poljske oblasti izročili nemškega konzula v Tešinu nemškemu poslanstvu v Varšavi.

Poљaki zaplenili nemške vlake

Gdansk, 30. avg. AA. DNB. V torki popoldne ni sprišlo več eksprešnih vlakov v Gdansk, med njimi pa tudi eksprešnih vlakov, ki vozi med Gdanskim in vzhodno Prusijo. Vlake so zadržali na Poljskem.

Obvezna zgraditev zaklonišč v Nemčiji

Berlin, 30. avg. e. Včeraj opoldne so bili naletljeni po vsej državi lepaki, v katerih se prebivalstvo poziva, da zgradi zasnova zaklonišč proti napadom iz zraka. Taka zaklonišča je treba zgraditi v vseh hišah, kjer dosedaj še nimajo posebnih zaklonišč. Nabava materiala je prepričena posameznikom, toda pomajkanje materiala ne more biti izgovor, če zaklonišča ne bodo pravocasno zgrajena. Sklice je treba predložiti policiji, ki se bo 1. septembra prepričala, kako ta dela napredujejo.

štal pod polno paro. Trgovske ladje so prejeli ukaz, da ne zapuščajo luk, kjer se nahajajo. Včeraj je bil izdan nov poziv za veze vseh rezervistov poleg specialistov. Ukinjeni so vsi dopusti uradnikov. Danes je na proglašena splošna mobilizacija, vendar prevladuje vtis, da je država že v mobiliziranem stanju.

Rumunija čaka pripravljena na vse

Bukarešta, 30. avg. e. Zaradi mednarodnih dogodkov so nastale v Rumuniji v programu zelo važne spremembe. Cepav Rumunija ni ukrenila nicensar za omejitev železniškega, letalskega in telefonskega prometa, je zaradi sprememb v Nemčiji. Poljski in Franciji promet s temi državami prekinjen. Letalski promet v Francijo in Nemčijo in zvezni v Anglijo in Belgijo so tudi ustavljene. Telefonski promet, danes ukinjen, se vrši pod zelo težkimi pogoji zaradi velikih zahtev občinstva. Rešitev krize se pričakuje z veliko napetostjo. Rumunija se trudi, da na najbolj jasen način poda svoje stališče v sedanjih prilikah. Rumunija je pripravljena na vse.

Rusi zavlačujejo ratifikacijo nemško-ruske nenapadalne pakta?
Sovjeti čakajo, kako se bo razvil mednarodni položaj v Evropi

Washington, 30. avgusta. AA. Reuter
Po nekih informacijah, ki so jih dobili v tukajšnjih krogih in v poštevale okoliščino, da Sovjeti niso že ratificirali nemnapadalne pakta z Nemci, upajo v uradnih krogih, da bi tudi Sovjetska Rusija pomagala omiliti mednarodno napetost. Če bo na to pristala, misijo, da bo zavrela stališče naklonjene neutralnosti, kakršno bo zavrela tudi USA.

Moskva, 30. avg. AA. Havas: V tujih političnih krogih v Moskvi misljijo, da sovjetska vlada nalaže zavlačuje ratifikacijo nemško-sovjetskega pakta. Misijo, da je ta počasnost dokaz želje sovjetske vlade, da počaka razvoj mednarodnega položaja, preden bo imel Molotov napovedan govor o zunanji politiki.

Preiskava tujih ladij v Ameriki
Amerika se hoče izogniti vsakemu presenečenju

New York, 30. avg. AA. Havas: Upravniki pristaniščne carinarev New Yorku je odredil, da mora več tujih oceanskih parnikov, med njimi tudi »Bremen«, »Normandia«, »Aquitania« in »Transatlantik« ostati v pristanišču, da jih bodo mogli carinski preiskati. Filadelfijska carinarna je naročila finančnim kontrolnim ladijam, najizsledi nemški tovorni parnik »Wieland«, ki je v soboto odplovil iz Filadelfije v Norfolk, a se oddaje še ni javil.

Washington, 30. avg. c. Nemški poslanik je protestiral proti preiskavi nemškega prekomornika »Bremen«. Predsednik Roosevelt je izjavil novinarjem, da hoče emeriška vlada preiskati vse večje tujne ladje, da ugotovi, če jih je mogoče obrožiti za ofenzivne svrhe. Odslej bo puščala ameriška vlada v ameriški pristanišči samo one ladje, ki morejo biti opremljeni z defenzivnim, ne pa ofenzivnim oružjem.

Rusija zopet zbira svoje cete na zapadu

Moskva, 30. avg. e. V komunikuju službeni agencije Tas, kakor tudi v sovjetskem radiu, je bilo snoti objavljeno, da se na zapadni meji gleda na resno mednarodno situacijo vrši koncentracija čet. Komunike pravi: Razni tui listi so izvili, da je sovjetsko vrhovno poveljstvo premestilo z zapadne meje na vzhod 200.000 odnosno 300.000 mož, da počata posadke na vzhodu. Agencija Tas je pooblaščena ugotoviti, da te vesti ne odgovarjajo dejstvu. Nasprotno, mednarodni krogi izjavljajo, da je vrhovno poveljstvo glede na napeti položaj v Evropi, sklenilo, da počata svoje vojne sile na zapadni meji.

Washington, 30. avg. c. Ameriške zavrsne ukinine so ukinile zavaranje za vojni riziko za vse nemške in italijanske ladje, ter za vse blago, ki je namenjeno v Nemčijo in Italijo, ki prihaja iz teh dveh držav. Kakor tudi za tranzitni promet preko njih.

Washington, 30. avg. c. Ameriška vlada je odredila posebne varnostne mere v Panamskem kanalu ter je odpislala za njeno zaščito večje število vojaštv.

Uvedba cenzure v Belgiji

Bruselj, 30. avgusta. AA. DNB: Predsednik vlade Pierlot je sporočil zastopnikom belgijskega tiska, da je vladu uvelia na podlagi zakona iz leta 1916. cenzuro tiska in tiskovin sploh.

Nova japonska vlada

Tokio, 30. avgusta. AA. Nova japonska vlada je sestavljena takole: Predsednik vlade in zunanj minister Nobuyuki Abe, vojni minister general Sunrokuhata, mornariški minister podadmiral Jošida, finančni minister Aoki, notranji minister in minister za socialno politiko Ohara.

Angleško zlato rom na Ameriko

London, 30. avg. c. V zadnjem tednu je odšlo iz Anglije za preko 24 milijonov funtov zlata (nad 6 milijard dinarjev). Od tega je šlo v USA 17 milijonov, 6 milijonov pa v Kanado.

Buenos Aires, 30. avg. c. Argentinska vlada je ukinila vezanje tečaja pesosa na angleški funti.

Francoski socialisti za politiko vlade

Pariz, 30. avgusta. c. Ministrski predsednik Daladier je sprejel včeraj voditelje socialistov Leona Bluma, bivšega predsednika vlade Chautempsa in predsednika zunanjopolitičnega odbora poslanske zbornice Berangerja. Socialistična stranka je popolno sprejela resolucijo, v kateri izraža zaupanje vladini zunanjosti politiki. Ena resolucija je sprejela tudi neodvisno politiko.

Poљaki zaplenili nemške vlake

Gdansk, 30. avg. AA. DNB. V torki popoldne ni sprišlo več rednih vlakov v Gdansk, med njimi pa tudi eksprešnih vlakov, ki vozi med Gdanskim in vzhodno Prusijo. Vlake so zadržali na Poljskem.

Obvezna zgraditev zaklonišč v Nemčiji

Berlin, 30. avg. e. Včeraj opoldne so bili naletljeni po vsej državi lepaki, v katerih se prebivalstvo poziva, da zgradi zasnova zaklonišč proti napadom iz zraka. Taka zaklonišča je treba zgraditi v vseh hišah, kjer dosedaj še nimajo posebnih zaklonišč. Nabava materiala je prepričena posameznikom, toda pomajkanje materiala ne more biti izgovor, če zaklonišča ne bodo pravocasno zgrajena. Sklice je treba predložiti policiji, ki se bo 1. septembra prepričala, kako ta dela napredujejo.

Širite Slovenski Narod!

Stockholm, 29. avg. br. Tu se je danes dopolnil sestav kronskega sveta pod vodstvom kralja Gustava. O seji je bil izdan kratek komunikat, ki pravi, da so razpravljali o mednarodnem političnem položaju, kakor se je razvili v zadnjih dneh in nadaljnji vojaških ukrepov švedske neutralnosti.

**Na ljubljanskem živilskem trgu
Zunanji dogodki ne vplivajo na nujne — Cene so precej visoke — Gob letos ni**

Ljubljana, 30. avgusta
Na živiljenje na našem živilskem trgu mu vplivajo sunjanji dogodki. Naši mesčanov ne spravi nič iz ravnotežja, zlasti ne ob koncu meseca. Zato tudi tudi ni posebne življavnega prometa na trgu.

Kdor se je vrnil s počitnic in si ogledal živiljenje na našem trgu, se mu morda celo združi, da živilje v objubljivih delih. Sadje je v resnicu letos tako poceni, kakor menjede se ni bilo na našem trgu. Vendar s tem se ni rečeno, da so poceni vse živilje. Letošnja značilnost v cenah na našem trgu je izredno poceni sadje in nekoliko dražje sočivje. Da je socivje dražje, se ne smemo čuditi, ker se kaže precej močno vpliv sile. Letošnje poletje je nevadno suho in zato bo nekaterih pridelek manj. Vse kaže, da bo letosni pridelek krompirja znatno manj kakor lanski. Zato je tudi krompir zdaj dobr in do 14 din kg, sozdaj po 6 din. Precej dobre hruške zdaj dobr in do 3 din. Povprečna cena je 4 din. Se bolj poceni so slive; prodajajo jih po 3 do 5 din kg res izvrstno blago. Jabolka, zgodnej vrste, so tudi skoraj povsem izgubljene, saj so najlepše po 4 din kg. Edino grozje je še obdržalo nekoliko višjo ceno, vendar ga dobite lepega, zdravega po 5 do 6 din kg. Najlepše, hamburški muškat je po 10 din kg.

Pri vseh teh dobročinitih zlasti ne smemo pozabiti raznini vrst sladkih buč. Največ je lubenice. Človek bi mislil, da so te buče razpostavljene naprodaj na debelo, toliko jih je. Skoraj stalno jih je načoljenih na pogradjevem trgu po več vagonov. Zdaj jih prodajajo po 1 din kg. Cenejša pa so slive; prodajajo jih po 3 do 5 din kg res izvrstno blago. Jabolka, zgodnej vrste, so tudi skoraj povsem izgubljene, saj so načoljenih na debelo, toliko jih je načoljenih na pogradjevem trgu po več vagonov. Zdaj jih prodajajo po 1 din kg. Cenejša pa so slive; prodajajo jih po 3 do 5 din kg res izvrstno blago. Jabolka, zgodnej vrste, so tudi skoraj povsem izgubljene, saj so načoljenih na debelo, toliko jih je načoljenih na pogradjevem trgu po več vagonov. Zdaj jih prodajajo po 1 din kg. Cenejša pa so slive; prodajajo jih po 3 do 5 din kg res izvrstno blago. Jabolka, zgodnej vrste, so tudi skoraj povsem izgubljene, saj so načoljenih na debelo, toliko jih je načoljenih na pogradjevem trgu po več vagonov. Zdaj jih prodajajo po 1 din kg. Cenejša pa so slive; prodajajo jih po 3 do 5 din kg res izvrstno blago. Jabolka, zgodnej vrste, so tudi skoraj povsem izgubljene, saj so načoljenih na debelo, toliko jih je načoljenih na pogradjevem trgu po več vagonov. Zdaj jih prodajajo po 1 din kg. Cenejša pa so slive; prodajajo jih po 3 do 5 din kg res izvrstno blago. Jabolka, zgodnej vrste, so tudi skoraj povsem izgubljene, saj so načoljenih na debelo, toliko jih je načoljenih na pogradjevem trgu po več vagonov. Zdaj jih prodajajo po 1 din kg. Cenejša pa so slive; prodajajo jih po 3 do 5 din kg res izvrstno blago. Jabolka, zgodnej vrste, so tudi skoraj povsem izgubljene, saj so načoljenih na debelo, toliko jih je načoljenih na pogradjevem trgu po več vagonov. Zdaj jih prodajajo po 1 din kg. Cenejša pa so slive; prodajajo jih po 3 do 5 din kg res izvrstno blago. Jabolka, zgodnej vrste, so tudi skoraj povsem izgubljene, saj so načoljenih na debelo, toliko jih je načoljenih na pogradjevem trgu po več vagonov. Zdaj jih prodajajo po 1 din kg. Cenejša pa so slive; prodajajo jih po 3 do 5 din kg res izvrstno blago. Jabolka, zgodnej vrste, so tudi skoraj povsem izgubljene, saj so načoljenih na debelo, toliko jih je načoljenih na pogradjevem trgu po več vagonov. Zdaj jih prodajajo po 1 din kg. Cenejša pa so slive; prodajajo jih po 3 do 5 din kg res izvrstno blago. Jabolka, zgodnej vrste, so

3. septembra od 13. do 18. ure

VSI V POSTOJNSKO JAMO**VELIKA PODZEMSKA VESELICA**

Prijave se sprejemajo pri PUTNIKU v Ljubljani, Tyrševa c. 11. Telefon št. 24-72.
Pojasnila: ENIT, Terazije 16, Beograd — in pri vseh uradih »Putnika«.

DNEVNE VESTI

— Drugi Kongres ekonomistov v Beogradu. Pred dvevema letoma je bil v Zagrebju pod predsedstvom viceguvernerja Narodne banke I. kongres Zveze ekonomistov kraljevine Jugoslavije. Skrbno prizvajeni referati na njem so zbulili veliko pozornost v javnosti. Objavljeni so bili v spomenici, ki predstavljajo pomembni zbornik sodobnih gospodarskih problemov naše države. Drugi kongres ekonomistov na bo od 2. do 6. septembra v Beogradu. Na njem se zbere naši mladi intelektualci, ki bodo kritično premotri razna pereča gospodarska vprašanja. Pomen kongresa bo tem večji, ker se bodo vsa vprašanja dnevnega reda obravnavala iz vidika dirigenčnega gospodarstva, ki je zdaj na dnevnem redu ne samo pri nas, temveč tudi drugod po svetu. Med drugim se bo obravnavalo vprašanje preorientacije naše zunanjosti gospodarstva, dalje moci vpliva tujega kapitala v našem gospodarstvu, preorientacija našega kmetijstva in industrializacija javnega kredita.

— Razredna loterija in mednarodni pozajm. Ravnatelj državne razredne loterije Radomir Popović je v pogovoru z novinari izjavil, da naša razredna loterija reagira na gospodarske homatije in važne mednarodne dogodke. Pred veliko gospodarsko krizo in pred politično krizo v naši državi leta 1928 je poslovala razredna lotterija zelo dobro. Po tem letu je pa številu prodanih sreček nagnlo padlo in treba je bilo napeti vse sile, da se je položaj zboljšal. Loterija reagira mnogo hitreje in neposredne na važne dogodke v gospodarskem in mednarodnem življenju nego same borza. Zanimivo je, da široki sloji našega naroda, ki kupujejo srečke, niso resno reagirali na priključitev Avstrije Nemčiji, pač se pa močno reagirali na konec samostojne češke države lani v septembru. Leta 1933 so znašali dohodki enega kola v marcu 10 milijonov din, zadnje kolo je pa vrglo 21 milijonov. Od sreček in dohodkov se vrača dve tretjini med ljudstvom v obliku sreček in premij, razredni loteriji pa ostane 35% kosmatega dobitka, 10% gre v rezervni fond loterije, 10% trgovinskemu ministru za podprtjanje male domače obrti, 3% gre v invalidski fond, 1% zadružništvo, ostalo pa v kmetijski fond. Od leta 1920 je prispevala državna lotterija za našo kmetijstvo nad 600 milijonov din.

— Uradno glasilo »Banovine« Hrvatske. Dosedanje »Službeni list savske banovine« je z včerajšnjim dnem izpremenil svoje ime in se imenuje zdaj »Narodne novine«, službeni list banovine Hrvatske.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravskih banovin« št. 69 z dne 30. avgusta objavlja uredbe o spremembah in dopolnitveni uredbi o sladkorini pos in zakona o državni trošarini, dopolnitvene uredbe o opravljanju višjega državnega strokovnega izpitja računska-bla-gejnskih uradnikov v resoru ministrstva za gozode in rudnik, pravilnik o upravljanju banovinskega cestnega skladu dravskih banovin in pravilnik za izvrševanje uredbe o banovinskem cestnem skladu dravskih banovin.

— Planinski tabor, ki ga priredi Slovensko planinsko društvo 3. septembra na Plešivcu bo manifestacijsko zborovanje planincev na naših obmejnih planinah. Posnetnik je odobren 50% popust pri vožnji na državnih železnicah do postaje Slovenjgradec. V nedeljo 3. septembra bo ob 9. maša v cerkvici Sv. Uršule na Plešivcu, nato slovensko zborovanje planincev in popoldne planinska zabava. Iz Ljubljane bo vozil v soboto 2. septembra ob 14.30 izpred evangeličske cerkve poseben avtobus do vožnje Plešivca t. j. do Suhašdorpha, kamor prispe ob 18. Preskrbni si nemudoma vozovnico za avtobusno vožnjo. Za izetnice z avtobusom bodo pripravljene tudi prenobišča v Domu na Plešivcu. Prijave sprejemata pisarna SPD, Ljubljana, Alek-sandrovca c. 4-I.

Sokoli! Posečajte in podplrajte Sokolski kino v Šiški!

— Gospodinjska razstava Zveze gospodinj v paviljonu »K« bo jasen dokaz, da slovenska gospodinja z zanimanjem sledi vsem gospodarskim problemom, ki zadevajo gospodinjstvo. V zvezi z veliko Kmetijsko razstavo na velesejmu bodo prikazale gospodinje svoje samisli k razvoju mlekarstva, prikazale zelo zanimivo disertacijo mlade profesorice o preskrbi Ljubljane z mlekom, ki je v celoletnem globokem studiju premotri najbolj prozaično vskršljnost s stališča znanstvenega gledanja slovenske univerze na življenoje svojega naroda. Obenem z gospodarskim problemom preksebe gospodinjstv z mlekom bo podala slovenska zdravnica nekatere važne smernice o vlogi mleka pri raznih boleznih. Prav z istim zanimanjem sledi gospodinje porabi sadja v gospodinjstvih s pozidom »Ne zamudimo izredno dobre sadne letine, napolnili smo svoje shrambe!«

— Odložitev konference Centralne industrijskih korporacij. Za 1. in 2. september je bila sklicana konferenca Centralne industrijskih korporacij. Konferenca bi bila na Bledu. Zdaj je pa konferenca odložena na nedolgotičen čas.

— Tako se ne dela. Veliko podjetje v St. Vidu nad Ljubljano je pred vojno napeljalo odtočne cevi od poslopja čez polje in še dalje preko tako zvanih Roj do Save. Cevi so nekaj časa služile svojemu namenu in se je nesnaga iztekelna v Savo, kasneje pa so fekalije porabili v koristeve svrhe. Sedaj po dolgih letih, ko je cena železničnem posloku, se je podjetje odločilo in cevi, ki so bile položene vzdolž ceste do Save, odkopalo ter jih shranilo oziroma prodalo. Do tu bi bili v redu, ne gre pa, da pušča podjetje cesto oziroma pot, izpod katere je pobralo cevi, skrajno zanemarjeno, vse razkošno, takoj, kakršno so jo pustili delavci, ki so ponekod nasuli cele gride kamen in drugod pa cesto spet izdolbili. Občinske pot, ki je vodila čez travnik do Save, je

prej dobro služila kmetovalcem, ki so s travnikov odvazali seno in z njiv poljske priedelke, sedaj pa se morajo v to svrno posluževati še bolj zanemarjenih in vegašnih poljskih kolovozov. Malo več obzirnosti bi ne škodilo! Sicer pa — kje pa ostajajo občinski može?

— Vpisovanje v enoletno državno priznano trgovske učilišče »Christofor učni zavode — s pravico javnosti —, Ljubljana, Domobranačna cesta 15 se vrati dnevno dopoldne in popoldne. Šolska izvestja in novi ilustrirani prospekti brezplačno na razpolago pismeno ali osebno. — Največji in najmodernejši zavod te vrste v državi. Novo solsko poslopje! Edinstveno strojepisničko s 50 pisalnimi in računskimi stroji. Zavod je potren od ministristva in pravico javnosti (veljavnost izpričeval, rodbinske doklade, železniške karte) so zmerna zmerna. Zahtevajte prospekt! —

— Naši harmonikarji bodo zopet tekmovali. Malokateri narod se lahko pohvali s toljikimi mojstri na harmoniku kakor Slovenski. Harmonikarjev je med nami vedno več in prav je tako, saj je harmonika takoreč nas narodni instrument. Kako prijetno je poslušati harmoniko v vseh rokah dobrega harmonikarja. Nobene prave kmečke stavbe si pri nas ne moremo mislit brez harmonike. Da je zanimanje za harmoniko pri nas tako veliko, se moramo v znaten meri zahvaliti upravi na šega velesejma, ki prireja že več let zanimive tekme harmonikarjev. Tudi leta imeli na jesenskem velesejmu tako tekmovanje, in sicer v nedeljo 10. septembra, ko bodo naši najboljši harmonikarji tekmovali za prvenstvo Jugoslavije in prehodni pokal za leto 1939-40.

— Posebna serija poštnih znakov. V pošttem ministru imajo že prizpravljeno posebno serijo poštnih znakov, ki pridejo v promet na dan velikih avtomobilnih dirk v Beogradu 3. septembra. V promet pridejo štiri poštne znake, ki bodo veljale 10 din, njihova vrednost bo pa potem, ko jih ne bodo več prodajali, doma in inozemstvu znatno večja. Dobe jih več pošte. Nekateri filatelisti so jih že rezervirali.

— Jeseni bo na velesejmu zopet veliko nagradno žrebanje. Dosedanja nagradna žrebanja na velesejmu so vzbudila obilno zanimanje. Zato se na velesejmska uprava odločila, da pripravi tudi obiskovalcem jesenskega velesejma, ki bo od 2. do 11. septembra, nagradno žrebanje z bogatimi darili. Vsak obiskovalec velesejma iz tuzemstva, izvzemal oni s permanentno ljubljansko legitimacijo, je deležen žrebanja. Odtrga naj samo kupon na vstopnine, na pisanj svoje ime in ga vrže v prizpravljen zapečaten žaro. Ob navzočnosti notarja bo 11. septembra popoldne na sejmišču javno žrebanje. Darila so bogata in praktična.

— Kadilcem želi tudi letos ustreziti monopolska uprava. Izdala bo izložene cigarete »Vardar« in »Drina«, ki bodo na prodaj med letosnjim jesenskim velesejmom od 2. do 11. septembra na sejmišču po istih cenah kakor navadne cigarete iste imen.

— Na zračnih progah imajo obiskovalci ljubljanskega velesejma, ki bo trajal od 2. do 11. septembra, 30% popust.

— Reklamacije vabili k otvoriti jesenskega velesejma, ki bo 2. septembra, izvzetno naslovniti na velesejmsko pisarno. Vabila so že razposlanata, vendar pa je pri obilici dela mogodo, da vabilo komu po pototi morda ni bilo poslano.

— Maleknosti vam včasih povzročajo veliko truda, je pa tudi skrb. Na jesenskem ljubljanskem velesejmu od 2. do 11. septembra bo oddelek »Razne novosti«. Tam boste našli marsikaj za vas, kar so iznašli iznajdljivi ljudje, da zadovolje vam vsakodnevni potrebar.

— Vremje. Vremenska napoved pravi, da ne bo nobenih bistvenih sprememb. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Spilju 30, v Kumboru 29, na Rabu in v Dubrovniku 28, v Zagrebu in Beogradu 27. v Sarajevu 26, v Mariboru 25.8, v Ljubljani 25.4 in na Visu 26 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762.8, temperatura je znašala 13.4.

— Dva žaledovanca. Orodni na deželi zasedejo nekega Josipa Sitarja, doma iz kamniškega okraja in njegovega tovarista Rudolfa Avpiča, delavca iz novomeškega okraja. Oba sta nevarna tato, ki imata na vesti tudi več virom. Sitar se je nedavno pojaval na Gorenjskem v okolici Golnika, kjer je pa kmalu prišel v pest oroznikom. Nasilne pa se je oroznikom uprl, potegnil samokrem in pričel strletati. Star je pobegnil v gozdove in sicer proti nemški meji, ki jo je najbrž prekoračil.

— Vlom v okolici Črnomorja. Oni dan je bilo vložljeno v hišo Jožeta Mausarja v Gor. Paki pri Črnomorju. Vlomljeno je odnešeno iz stanovanja zlato ameriško uro, usnjato denarnico, v kateri je bilo precej gotovine in nekaj oblike. Mausar je odškodovan za 2000 din. Vlom ima na vesti okrog 30 let star neznanec zagorelega obrazca, običen v lepo temno obliko, ki so ga dan popreveje videli postopati po Črnomoru, kjer se je izdajal za pisarniškega uradnika. Neznanec je govoril dolensko narečje, ljudem pa je pravil, da je doma z Bledu. Pred oroznikom, ki so ga zadevali, je pobegnil v gozd proti Semenu. Od tam pa je najbrž izgnan čez Gorjance nekam na Dolensko.

— V smrt zapadli nezreli ljubezni. V Subotici je skodila v pondeljek zvezre dobroga ponude na upravo Slov. Naroda pod »Prinčnosten«.

— V smrt zapadli nezreli ljubezni. V Subotici je skodila v pondeljek zvezre dobroga ponude na upravo Slov. Naroda pod »Prinčnosten«.

Obdržali smo film še danes na sporednu z ozirom na veliko zanimanje občinstva — toda

»LE PURITAIN« danes nepreklicno zadnjikrat!

Razburljiva, napeta vsebina, prikazana na najrealistični način KINO SLOGA, tel. 27-30

• • samo za ljudi zelo močnih živev • • Ob 16., 19. in 21. uri!

Krik ulice

tvoja, večno samo tvoja Marica, Marica. Marica! Dekle je bilo zaljubljeno v nekega fanta, ki se je pa ozenil z drugo.

— Strela ubila ženo na paši. V dalmatinski vasi Bratiščevu je pasla Štefanija Erkovič z možem živino. Kar je prihr, mela nevila. Mož in žena sta se zatekla pod bližnjo olivo. Teraj pa je udarila strela in zadela ženo, da je oblezala takoj mrtva. Mož se pa ni zgodil nič, čeprav je stal kraj žene.

Iz Ljubljane

— Ij Trgovine na kraljev rojstni dan. Združenje trgovcev sporoča, da morajo biti na rojstni dan Nj. Vel. kralja 6. septembra in 8. septembra na Mali smaren trgovine ves dan zaprte. Istodančno obveščamo, da stopi dne 1. septembra t. v. vlevajo sledi delovni čas in sicer od 7% do 12 in od 14 do 18½ ure. Učni godišnji se opozarjajo pri tej priliki na redno vpisovanje v trgovske strok. nad. Solo, ki se vrati ob 2. septembra t.l. Uprava združenja trgovcev.

— Ij Za časa jesenske razstave na ljubljanskem velesejmu bo uprizoril Narodno gledališče v Ljubljani serijo opernih in dramatičnih predstav. Drama bo ponovila tri najuspejše veseljoge prejšnje sezone: Neopričevana ura, Velika skulkinja in Upalki, ki sta v plan! Prva predstava bo v drami v nedeljo 3. septembra zvečer. V operi bodo pet sedem predstav. Prva predstava bo v soboto 2. septembra, v naslednjem tednu pa na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. slavnostna predstava. Na repertoarju so: Prodana nevesta, Ero in omaga sveta, Travista, Trubador, Plesni veder in dve opereti: Vse za salo in Pod goro. Dnevnina blagajna v sestavnični predstavi na petek 2. septembra ob 10. dopoldne v opernem gledališču.

TELOVADNI NASTOP SOKOLA LJUBLJANA III

dne 3. septembra t. l. ob 1/2. ure na telovadilišču ob Tyrševi cesti

— Ij Razpis abonmaj. Uprava Narodnega gledališča je že razpisana za novo sezono abonoma. Priglase bo sprejemala od ponedeljka 4. septembra dalje in sicer za abonente lanske sezoni: do sobote 9. septembra opoldne, od tega dne pa bodo razpoložljiva mesta na razpolago novim interensem. Cene abonmaj so izredno ugodne in razpisi so isti abonmaj, kakor v lanskem sezoni: Premiers, red Sreda, Četrtek in v petek.

— Ij Prošnja dobrim ljudem. Dolgoletni trgovski pomočnik in potnik pri uglednih ljubljanskih in drugih trgovcih, poznej samostojen trgovec, je zaradi svoje bridek usode obubožen. Brezvestni svojci so ga spravili ob vse imetje, med tem ko je bil on dolgo let v zdravstvenem zavodu. Danes ne more zaradi bolezni in vojni invalidnosti delati, zato je odvoden samo do dobrih ljudi. Da si nekoliko odopomore od bede in v stanovanju, se obraže na cenz. gg. trgovce in dobre ljudi, da mu pomaga. Vsak najmanjši dar hvaležno sprejme. Darove zanj sprejema uprava »Slovena«.

— Ij Čuden red na električni cestni elektrici. Na našo notico s tem naslovom smo sedaj dobili pojasnilo, da predpisi o plačevanju nočnega dodatka na redne vozne listike in trajne vozovnice niso veljavni še od včeraj, temveč že od 1. majnika predlanskega leta. Tedaj so bile te cene objavljene tudi v ljubljanskih dnevnikih ter so vedeni razvidne po vseh vozovilih in tudi na mnogih postajališčih. Za nočno informacijo pa pripomjam, da se nočni dodatek ne plača za vožnje, začete pred 22. ure oziroma pred 22.30 na vstop na postajališču pred glavnim kolodvorom ne glede na prestop, če se potnik vozil v rednem vozniškem listkem in prestopil na Ajdovščini ali na drugih prestopnih postajališčih na vozove, ki odhajajo z Ajdovščino ob 22. oziroma ob 22.30, če je bila vožnja v navedenem času začeta na postajališču pred glavnim kolodvorom ne glede na prestop, če se potnik vozil v rednem vozniškem listkem in prestopil na Ajdovščini ali na drugih prestopnih postajališčih na vozove, ki odhajajo z Ajdovščino ob 22. oziroma ob 22.30, če je bila vožnja v navedenem času začeta na postajališču pred glavnim kolodvorom ne glede na prestop, če se potnik vozil v rednem vozniškem listkem in prestopil na Ajdovščini ali na drugih prestopnih postajališčih na vozove, ki odhajajo z Ajdovščino ob 22. oziroma ob 22.30, če je bila vožnja v navedenem času začeta na postajališču pred glavnim kolodvorom ne glede na prestop, če se potnik vozil v rednem vozniškem listkem in prestopil na Ajdovščini ali na drugih prestopnih postajališčih na vozove, ki odhajajo z Ajdovščino ob 22. oziroma ob 22.30, če je bila vožn

Fedor Razkolnikov je zblaznel

Bil je sovjetski poslanik v Sofiji, lani je pa izginil in ves svet je mislil, da je bil ugrabiljen

Iz Nice poročajo o življenski tragediji Fedorja Razkolnikova, bivšega sovjetskega poslanika v Sofiji. Pred dnevi je dopotoval s svojo ženo v letovišče Grasse na francoski rivieri blizu Cannes. Naslanil se je v najboljšem hotelu in si skrival svojega imena, v hotelsko knjigo se je vpisal s polnim imenom ter je celo podčrtal pripomočko, da je diplomat. Izmed gostov ni nikdo postal pozoren na bivšega ruskega diplomata, o katerem so lani poročali vsi listi, da je bil kot sovjetski poslanik v Sofiji in kot bivši tajnik politične pisarne boljševike stranke ugrabiljen in najbrže umorjen,

da ga je doletela ista usoda kakor Kutje-pova in generala Millerja v Parizu.

Drugi dan po prihodu je odšel Razkolnikov z ženo po kosilu v svojo sobo, kmanu nato pa je hotelsko osebje prestreglo obupne krikle na pomoč iz Razkolnikovim. Vdrli so v sobo in videli ženo, ki se je borila z možem. Razkolnikov se je hotel pognati skozi okno v tretjem nadstropju in si na ta način končati življenje. Očitno je bilo, da se je bivšemu sovjetskemu poslaniku zmesalo. S pomočjo osebje se je posrečilo Razkolnikovu preprečiti namero, odpeljal so ga takoj na kliniko v Nico, kjer so ga preiskali specialisti in ugotovili, da je Razkolnikov zblaznel ter da ni upanja, da bi kdaj ozdravil.

Fedor Razkolnikov je bil rojen 23. januarja 1892 v Petrogradu. Bil je sin imovitih meščanskih staršev. Kakor mnogi mladiči iz meščanske plasti se je tudi mladi

Razkolnikov živo zanimal za revolucionarno gibanje. Ko se je aktivno udejstvoval v poketu boljševikov, je vzbudil pozornost Lenina, v miloču pa je ostal tudi pri Stalinu.

Zadnje Razkolnikovo službeno mesto je bila Sofia, kjer je zastopal Rusijo kot poslanik lani v maju, ko je Razkolnikov izginil brez sledu iz Sofije in si vsi domnevamo, da so ga ugrabili sovjetski agenti. Nekaj mesecov kasneje so listi objavili senzacionalno vest, da se nahaja Razkolnikov živ in zdrav v Italiji.

Iz Italije je Razkolnikov pribpel v Francijo. Nihče ni vedel, v katemer kraju France je zadnje čase prebil v in s tem se je pečal. Javnost bi pozabila nanj, a tragičen dogodek na francoski rivieri ji je zopet osvežil spomin na bivšega poslanika v Sofiji, ki mu se je po tajanstveni aferi in tajanstvenem izginotju iz Sofije na francoski rivieri mračil um.

da bo iz njihovih ust zvedela žena vso resnico!

5. Tvoje geslo bodi zato: Vsak dan nekam, toda vedno kam drugam!

6. Zlasti se izogibaj lokalov bližu hiše, kjer stanejo! V drugih delih mesta so tudi gostilne, morda še boljše od tistih, kahor navadno zahaja, glavno je pa, da si tam varnejš!

7. Hodi zgodaj spat! Če si pa v nevarnosti, da ostaneš zunaj čez polnoč, ostani raje do ene ali dvaj, saj je tudi to rana usta! Nerodno je namreč, če pride clovec domov ob štirih ali ob petih zjutraj. To visoko število ni priporočljivo!

8. Poročni prstan lahko nosiš, bolje je pa, ce si nataknš na prst rezervni prstan! Zagoris v kopališču in enakomerno zagoreti prst bi te lahko izdal.

9. Nikar ne sklepaj poznamstev z dekleti, kajti tega tvoja zvesta žena ne zasluži! Raje pošči tiste iz lanskoga leta!

10. In končno, če prideš na obisk k svoji ženi, vedi se kakor doma, nobene posebne pozornosti, daril ali neznosti.

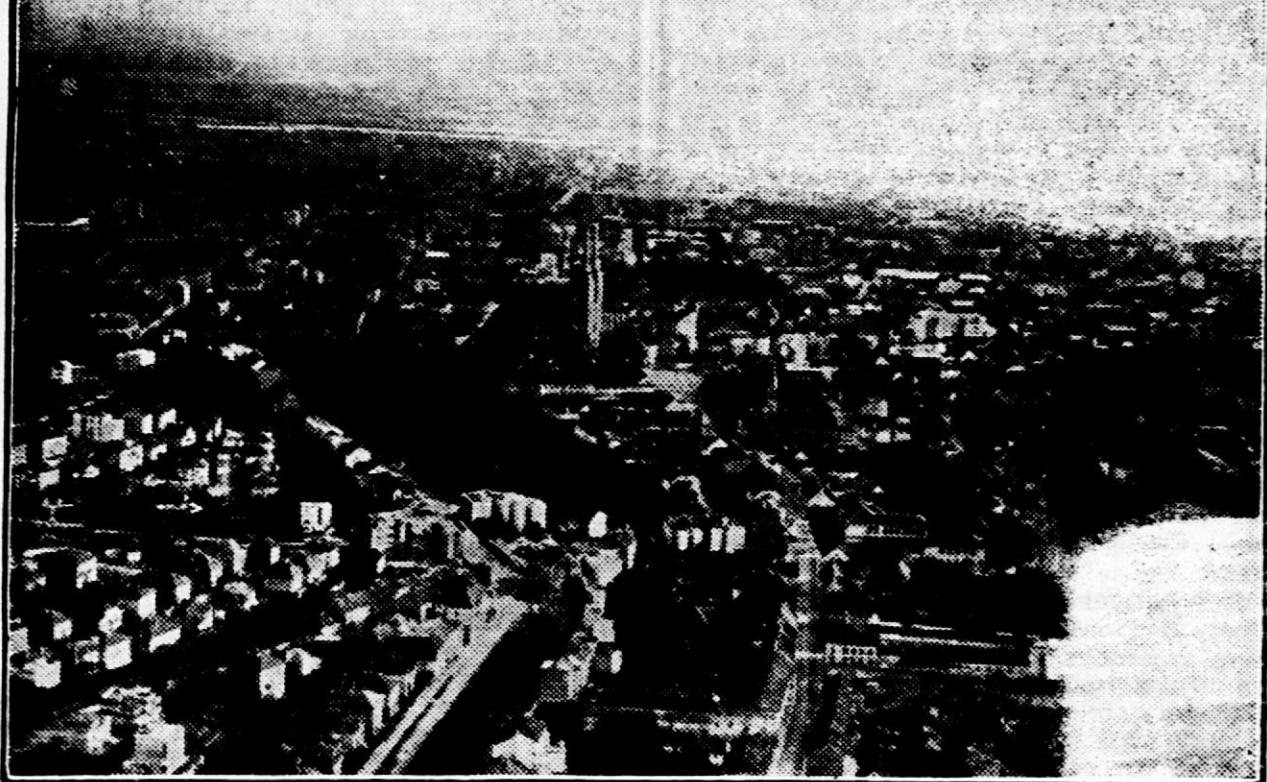
To bi pomenilo nevarnost, da se žena vrne kar s teboj domov!

Redki primeri porok

V turški prestolnici Ankari so imeli oni dan svatbo, karšne menda ni v enem letu na vsem svetu. Devet sinov ene rodbine so je oženili z devetimi hčerami druge rodbine. Vseh devet porok je bilo istega dne. Tej turški senzaciji se močno približuje tudi ameriška. Tam so se pa poročili trojčki — sinovi — s trojčki hčerami druge rodbine, tudi istega dne. Najbolj čudno pa je, da je praznovalo vseh šest zakonskih mož in žena rojstni dan istega dne. Trojčki so se rodili namreč istega dne kakor trojčke. Tako so praznovali šest rodbinskih praznikov obenem.

V Varšavi so pa imeli v enem dnevu svatbo treh pokolenj rodbine Kłodzinskikh. 19-letna sivilka Marija se je omožila, njena mati je bila ločena in omogožila se je drugič. Da bi bila domača svečanost tem lepa, se je omogožila še 64-letna stara mati. Bila je več let vdova, pa jo je dober hčerin zet napotil, da je se ona stopila pred oltar. Sosedje baje skrbno ujibajo, katero pokolenje se bo najprej ločilo. Morda mati, ki ima v tem že prakso?

V stolnem Zagrebu v teh nemirnih, burnih dneh

Zagreb, 28. avgusta
Posebno izdanje... posebna izdaja... zredna naklada... senzacionalna stavljanja... najnovjevje vesti... Izberite, kar hočete — a zadnjo besedo našim vrlim kolporterjem!

Zivo je te dni in Zagrebu! Spozram pri nas in v svetu... Davis cup... nova vladina... nemiri na severu... revolucija na jugu... Drang nach Osten... Mobilizacija im Westen... Posebno izdanje! ?! Madonca!, bi zinil Peenov Pubi.

»Jutrnji list« izdaje zvezcer, »Novostik« skoro istočasno, »Večer« opoldne, »Hrvatski dnevnik« popoldne, »Obzor« in »Zagrebački list« popoldne... tako vsaj v mirnih časih, ali kdaj so že minili!! Le »posebna izdaja« kot saharski peselek ali beografska košava, ki ti pride do živega s katero že koli strani... Pa si pomagaj potem... Bo res, da sem bolj slabši živcov...

Svita že, ko utrujen zaspim. Par trenutkov kasneje me seveda prebudi uslužna služnjinka:

»Posebno izdanje, gospod! Australija : Jugoslavija : 1:1! Punkt premagal kaj vem koga... Ti boga a!«

Vse se odvija v neki naglici. Orkester po kavarnah so poprijeli hitrejši tak... v radu že presneto težko izločiš kako postajo, da bi jo poslušali nemoten. Vse naenkrat si silijo v zvočnik in v vseh jezikih. Pravi pravcati esperanto! — Včeraj sem si kupil »posebno izdanje Novosti, plačal poštano z novim petdesetinarskim kovancem — pa mi je mož vrniti le 18 dinarjev... v naglici seveda! In ko sem se lepo pristojno pritožil, bi jo bil kmalu skušil... Ha, dragič moj! Novac bi htio...? Ovakav prevarant!

Posebno izdanje!

Zanimajo me novice iz Slovenije — a npr. »Jutranj ne »Slovenskega naroda«. Razprodano!... ŠLS-om govorce, da zaredi najnovjevjev nenapadljivega pakta. Da sta si menda gospoda Zarnik in Gruden segla klub rasizmu in svinjstvu v roke... Res?

Posebno izdanje!

Papirni kartel pa zvišuje cene... Na vsezdajne: čemu jih ne bi?! Pomagaj si sam in bog ti bo pomagal! Povpraševanje po papirju ogromno... in že nočes začišči, potem zagradi, kadar je priskrbi in dokler je čas... saj ne veš, kaj pride! Šreča te čaka, um ti je dan...

Posebno izdanje!

Cudna so ta »posebna izdaja«! Včasih te boj ugrevajo, kakor da bi sedel na še

36 kov Skalskemu. — Zasledujte torej skrbno Rožanova, da nam ne uide, in poskusite točno ugotoviti, dali v zadnjih desetih dneh ni zapustil mesta.

To imam že točno ugotovljeno. Niti za en dan ni zapustil mesta. Ves ta čas ni bilo nobenega večera, da bi ne bila skupaj sedela v tej ali oni krčmi

— Na svidenje torej! Računajte z bogato naročno!

XIV.

Ta čas, ko sta Rybakov in Skalski zasedovala Rožnova, se je odpeljal Murzajev še istega dne zvezcer, ko je bil najden pri vili ob gozdu samokres, v Kozmo-Demjansk. Hotel se je na lastne oči prepričal, kakšen vtis so napravile nanj besede Ariadne Georgijevne o Berlogino. Toda v Kozmo-Demjansk našel Berlogino, ki se je bil na predvečer njegovega prihoda odpeljal v Nižnji Novgorod. Murzajev je sklenil, odpeljati se z nočnim parnikom tudi tja.

Sedeč zavít v plastični pristanišču, je čakal na prihod parnika, ki je imel zamudo. Noč je bila jasna in temna. Pred očmi se je razprostirala trda tema, le zdaj pa zdaj je začelo nad vodo gladino nekaj lučic. To so bile stražarske svetilke, označujejoče plitvino. Grobno tišino je motilo samo pljuskovanje vode o breg. Drugih potnikov ni bilo.

Murzajev je obseg nekakšen občutek zapuščenosti in osamljenosti. Ko se je nekoliko pogrel, je jel dremati nad ritmičnim pljuskovanjem vode.

Parnik prihaja, toda ne vaš — je zbulil Murzajev glas starega mornarja v pristanišču. — Parniki vozijo zdaj previdno, ker imajo zamudo. Bog ne da, da bi v taki temi zavolži na plitvino! Običajno bi tam do pomladni, ko naraste voda.

Po tem pa spoznate, da prihaja parnik, stri-

goreč cigaretto, drugič spet kot da ti je nekdo usil za dinar sladoleda pod srajco... Najbolje, če si clovek sploh ne tipa pulza niti ne meri temperature sicer... Že tako je prepohna Rogasika Slavina. Dobroni vse vse topiche... pa ti se pridejo s temi »posebnimi izdanji«!

Posebno izdanje! Avstralija : Jugoslavija : 2:1. Vidi vrata!

Mi pripravljajo koporterček, da je v četrtek ure razprodai vso svojo zalogu. »Stotinu i pedeset komada, gospodine! — »A zarada?« — Trideset posto.« — »Vidi!«

»Madonca« siščim v duhu Pubija. »Strica pa za zna, kaj!«

O, lepo, lepo! Zanimivo tudi... samo clovek zverč ne ve, kaj je čital, ne kje. Vrti se mu po možganih še bolj pred očmi... in je često v skrbah za svoj vid lot je bil nedolgo tegu sotrič Marjan. Da je oslepel, je tožil več nesreč... pa je bil krv le del večerje, ki je zaradi preoblike vina spet zaledla beli dan... prav za prav so bili makaroni, ki so se oprijeli načinov. Eh, da!

Posebno izdanje... Hitler... Chamberlain (Jaime Berlin, nemara?)... Punčec... Posebno izdanje...!

Rijavec Vladimir.

30 let čaka na usmrtnitev

V trentonški državni kaznilnici v ameriški državi New Jersey je proslavljen oni 80-letnico rojstva jetnik Archie Herren, ki je bil 8. septembra 1908 pred poroto obojen na smrt, ker je bil ubil župnika. Kaj ga je javno pokaral zaradi njegovega pisanja. Teh 30 let, ki jih je preživel Herron v jedi, je lahko vsak dan pričakoval, da pridejo ponj, da bi ga odvedli na električni stol. Usmrtnitev bi moral biti izvršena že ob koncu leta 1908, pa je bila odgovorena in določena na 30. marca 1909. Toda 29. marca je sodnik se enkrat odigral usmrtnitev, češ, da se hoče prepricati, da morda vendarne ni potrebna proučitev obsojenčevega duševnega stanja.

Cež dva dni je pa sodnik nenadoma umrl in takrat čaka Herron v trentonški kaznilnici bodisi na izvršitev smrtne obsoobe ali na revizio procesa. Po zakonih države New Jersey pa lahko odloča v tej zadevi samo sodnik, ki mu je bila pravno povjerjena. Toda sodnik, ki je obsojen Herron na smrt v letu 1909 umrl, ni imenoval svojega naslednika. Tako ima Herron vendarne še upanje, da ne bo usmrčen, temveč da bo moral umrieti v jedi. Usmrtnitev ga namreč ne morejo, da pomaži v tem, da pomilovati. Svojo 80-letnico rojstva je proslavil v boljoj jedi v cigararami. 30 let je preživel v senci električnega stola, toda živci mu še niso odpovedali.

Vse se odvija v neki naglici. Orkester po kavarnah so poprijeli hitrejši tak... v radu že presneto težko izločiš kako postajo, da bi jo poslušali nemoten. Vse naenkrat si silijo v zvočnik in v vseh jezikih. Pravi pravcati esperanto! — Včeraj sem si kupil »posebno izdanje Novosti, plačal poštano z novim petdesetinarskim kovancem — pa mi je mož vrniti le 18 dinarjev... v naglici seveda! In ko sem se lepo pristojno pritožil, bi jo bil kmalu skušil... Ha, dragič moj! Novac bi htio...? Ovakav prevarant!

Posebno izdanje!

Zanimajo me novice iz Slovenije — a npr. »Jutranj ne »Slovenskega naroda«. Razprodano!... ŠLS-om govorce, da zaredi najnovjevjev nenapadljivega pakta. Da sta si menda gospoda Zarnik in Gruden segla klub rasizmu in svinjstvu v roke... Res?

Posebno izdanje!

Cudna so ta »posebna izdaja«! Včasih te boj ugrevajo, kakor da bi sedel na še

ček? — je vprašal Murzajev, zroc v temo, kjer ni nicesar videl.

— Po pljuskovanju koles. Toda parnik je šedalec. To pa ni vaš parnik, ki ga pričakujete, temveč tovorni parnik. Poznam po sklepovanju, da težko pluje. Le poglejte — nad vodo sta začarali dve luči. To je tovorni parnik, kajti osebni ima samo eno luč.

— Ali poznate Berlogina, striček? — je vprašal Murzajev.

— Kdo bi tega junaka ne poznal! Njega poznajo na vseh rekah, gospod. Prevčerajšnjim je tu popol. Ah, to van je bil hrusč in trušč. Ta čas, ko je bil tu zasidran parnik »Samolet«, so popili v točilni malone vse pivo.

— Kaj so bil tako veseli?

— Menda ima mnogo denarja, gospod. Kjer je žep prazen, tam ni veselja! Trgovce je napajal.

— Ali ga niste videli z danu?

— S kakšno danu?

— Torej z dekletom.

— Mar bo tak razužanec brez žensk? Da, z dekletom je bil. Saj je ves neumem na ženske.

— Torej ste jo videli drugi. Ljudje vidi vse, kdor beži pred njimi povešene glave.

— Kdo je bila?

— Manusja Plitanovska. To je deklet kakor roža, gospod.

— Te nisem imel v mislih. Ali ni spremjal deklet iz mesta?

— Iz mesta? Gospodinčno mislite? Kaj naj bi pa počela tu? Takih je dovolj v mestu. Sicer pa tako mestno dekleti ni tako kleno, kakor naša vaška dekleta. Zdaj pa že prihaja vaš parnik. Le poglejte, kako pluje! Prižgati moram luč in pripraviti vrvi.

— Jaz se danes že odpeljem, je dejal Ryba-

kov Skalskemu. — Zasledujte torej skrbno Rožanova, da nam ne uide, in poskusite točno ugotoviti, dali v zadnjih desetih dneh ni zapustil mesta.

— To imam že točno ugotovljeno. Niti za en dan ni zapustil mesta. Ves ta čas ni